

men dette er samtidig med på å bevare spenningen frem mot slutten. Det er en vond historie som fortelles, men slutten bærer i seg håp.

Inгри Lønnebotn, forfatter og dramatiker født i Bergen i 1946, har skrevet en utfordrende roman om frykten for galskap gjennom generasjoner. Det er også en sterk beretning om en ungpikes ambivalente forhold til sin egen seksualitet og om den umulige kjærligheten. *Megrez* er en mørk, velkomponert roman skrevet i et sanselig språk. God lesning for interesserte.

Tone Skaali

Seksjon for langtidstudier
Rikshospitalet-Radiumhospitalet

Verdifullt om barn med funksjonshemninger

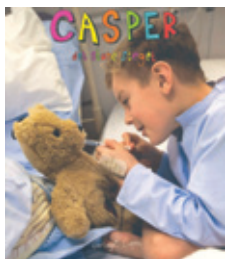
Johannessen J, Hansen EA.

Casper – det store steget

71 s, ill. Moss: Forlaget Lupen, 2007.

Pris NOK 249

ISBN 978-82-997633-0-1

Forfatterne henvender seg først og fremst til barn med cerebral parese og deres foreldre. Men *Casper – det store steget* er også aktuell for barn som skal gjennomgå en operasjon, uansett type kirurgi. Dessuten handler den mye om det å være på sykehus, derfor er målgruppen bred.

Dette er en sann historie. Vi følger hovedpersonen Casper på sju år gjennom et helt år. Han har cerebral parese og skal gå gjennom omfattende ortopediske inngrep i begge bein ved Rikshospitalet. Leseren får et innblikk i Caspers hjemmesituasjon, alle forberedelsene før operasjonen, litt om selve operasjonen og ikke minst om den krevende opptreningen etterpå. Historien fortelles gjennom bilder, supplert med korte tekster og tegninger.

Før operasjonen kunne Casper bare krabbe. Etter inngrepet og et halvt års opp trening tok han sitt første skritt. Han brukte med andre ord halve barndommen på å lære noe som de fleste tar for gitt. Det legges ikke skjul på at Casper kan være trist og må tåle mye smerte. Grunntonen i fortellingen er imidlertid positiv – historien fenger og så ender det godt til slutt. Med andre ord er dette en liten «gladbok» som mange barn og foreldre vil kose seg med. Fotografiene er instruktive og fortellende, så selv om man ikke kan lese, er det lett å følge med. Boken er derfor aktuell for mange barn som står foran et sykehusopphold. Kanskje bør

vi leger rutinemessig anbefale den til foreldre som en del av forberedelsene før blant annet ortopediske inngrep? Den bør i alle fall være tilgjengelig i sykehusbibliotekene.

Fortellingen gir også et kort innblikk i at selv om man er annerledes, kan man være fullt ut akseptert i skolemiljøet. Eller, som forfatterne skriver: «Selv om du ikke kan gå, kan du likevel være en del av gjengen.» Så enkelt kan det sies, og sammen med herlige fotografier flettes likeverdsperspektivet inn i historien. For en anmelder som har arbeidet med barn med funksjonshemninger i snart 30 år, ville det vært en skjønn drøm om Caspers historie ble en bestselger – den har noe i seg som gjør at den også bør leses av funksjonsfriske barn og deres foreldre.

Bjørn Lofterød

Barnenevrologisk seksjon
Rikshospitalet

Frisk i friluft

Fauske L, Bruland ØS, red.

Førstehjelp på tur

Fjell-, høyde- og reisemedisin. 191 s, tab, ill.

Oslo: Fri flyt, 2007. Pris NOK 249

ISBN 978-82-996432-5-2

Førstehjelp på tur er svaret for alle som ferdes i fjellet og har savnet en hendig liten bok som omhandler alt fra forebygging av enkle skader og forfrysninger til behandling av høydesyke. Den inneholder også

kapitler om forebygging av ulykker og skred, livreddende førstehjelp, stabilisering av skadede, opptreden på skadested og reisemedisin. Selv om spranget mellom den vanlige norske fjellvandreren og den mer spesialiserte ekspedisjonslegen er langt, treffer man her begge grupper.

Det er instruktive illustrasjoner og en oversiktlig inndeling og gode, gjennomtenkte lister med forslag til førstehjelpsutstyr for både korte og lange turer. Ekspedisjonslegen finner også sin utstyrliste. En praktisk oversikt over aktuelle legemidler med angitt bruksområde og bruksanvisning er også med. Den er medisinskfaglig oppdatert.

Med tanke på sikker ferdsel i fjellet og forebygging av skader og ulykker føyer denne boken seg godt inn i norsk friluftslivstradisjon. Den burde vært trykt på miljømerket papir, men det hadde gjort den mer utsatt for fuktskader. Fem unødvendige sider med reklame kan rives ut for å spare vekt.

Dette er den perfekte gave til friluftsglade. Den passer best i ryggsekken, men har også naturlig plass i bokhyllen på hytta. Far vel og god tur!

Knut Erling Moksnes

Avdeling for geriatri, slag og rehabilitering
Sykehuset Asker og Bærum

Vanskelige spor

Teigen J, red.

Små føtter setter dype spor

En samling dikt og historier om det å miste et barn. 224 s, ill. Sandnes: Commentum Forlag, 2007. Pris NOK 198

ISBN 978-82-92309-93-3

Av forordet fremgår det at målgruppen er mennesker som har mistet et barn. *Små føtter setter dype spor* bygger i hovedsak på innlegg fra Internett-møteplassen www.englesiden.com/. Dette er et lukket forum for

foreldrene, her kan de fortelle litt om seg selv og barnet de har mistet. Sammen med andre «engleforeldre» har de en plass hvor de kan være seg selv og snakke om det de føler. Basert på denne møteplassen har en rekke mødre og en far skrevet sine historier og dikt, noen dikt er også skrevet av beste-foreldre.

Fremstillingen bygger blant annet på dagboknotater. De omhandler kvinners reaksjoner, tanker og følelser knyttet til opplevelsen av prenatal barnedød eller barn som døde tidlig i nyfødtp perioden. En beretning omhandler et barn med alvorlig hjerte-feil, og bare to beskriver reaksjoner etter brått tap av friske skolebarn. Illustrasjonene er enkle tegninger av spedbarn samt noen fotografier av småbarn. Siste del – *Praktisk veiledning når et barn dør* – er også i hovedsak skrevet av mødre. Det er bare ett kapittel av en jordmor og ett av en psykolog.

Fra 1960- og 70-årenes «velmenende konspirasjon av stillhet» til i dag har det vært økende interesse for sorgen og de psykososiale konsekvensene av perinatal død og plutselig uventet spedbarnsdød. Som litteraturlisten viser er det fra rundt 1990 utgitt en rekke bøker og hefter for foreldre og familier i sorg. Det er også en liste over medisinsk terminologi rundt svangerskap, fødsel og komplikasjoner i nyfødtp perioden.

Historiene gir dessverre et skremmende ensidig bilde av en vei som for mange har vært veldig lang og til tider forferdelig tung